

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ЗДВН
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА

До захисту допускається
Завідувач кафедри, проф.
_____ В.М.Боронос
« ____ » _____ 20__ р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

НА ТЕМУ:

Фінансові ресурси підприємства і резерви їхнього збільшення

Освітній рівень “Бакалавр”

Спеціальність – 072 - “Фінанси, банківська справа та страхування”

Керівник роботи: _____
(підпис)

Вареник І.В.
(ініціали, прізвище)

Студент: _____
(підпис)

Точило Ю.А.
(ініціали, прізвище)

Група: Фдн-61Ш

Суми 2020

РЕФЕРАТ

Дипломна робота містить 40 стор. тексту; 3 розділи; 4 рисунки; 14 таблиць; 24 формули, список літератури з 39 джерел.

Мета дипломної роботи: розкрити принципи формування та розподілу фінансових ресурсів підприємства, дати економічну оцінку їх використання на ПП «Андромеда» та їх впливу на господарську діяльність підприємства.

Предмет дослідження — ПП «Андромеда».

Об'єкт дослідження – процес розподілу та використання фінансових ресурсів на сучасному підприємстві (на прикладі ПП «Андромеда»).

Структура роботи:

У першому розділі роботи «Фінансові ресурси підприємства» розглянуто склад і структуру фінансових ресурсів підприємства, їх напрямки і джерела використання, та економічний зміст ефективності фінансового механізму підприємства.

У другому розділі роботи «Методологія дослідження фінансового механізму підприємства ПП «Андромеда» розглянуто методику розрахунків показників оцінки фінансових ресурсів та функціонування фінансового механізму підприємства.

У третьому розділі роботи «Удосконалення процесу застосування та розподілу фінансових ресурсів підприємства на прикладі ПП «Андромеда» розкрито історію розвитку і організаційну структуру підприємства, проаналізовано процес застосування фінансових ресурсів а також виділено напрямки вдосконалення їх застосування та розподілу на підприємстві.

Ключові слова: фінансові ресурси, кошти підприємства, методологія аналізу, прибуток, звітність, платоспроможність, фінансовий механізм.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ1. ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Фінансові ресурси підприємства їх сутність та види	6
1.2. Джерела, структура і напрямки використання фінансових ресурсів підприємства	9
РОЗДІЛ2.МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВА	13
2.1. Методологія дослідження ефективності фінансового механізму підприємства	13
2.2. Методика розрахунку економічних показників оцінки фінансових ресурсів підприємства	16
РОЗДІЛ3.УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ПП АНДРОМЕДА	21
3.1.Історія розвитку та характеристика ПП «Андромеда»	21
3.2. Економічна оцінка формування та розподілу фінансових ресурсів на підприємстві	24
3.3. Напрямки удосконалення використання фінансових ресурсів на підприємстві	32
ВИСНОВОК	38
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	41

ВСТУП

Розвиток ринкових відносин в Україні визначається діяльністю підприємств та умовами їх функціонування. Щоб зберегти своє ринкове становище, підприємствам потрібно правильно визначити свою стратегію та тактику поведінки та систематично керувати діяльністю підприємства з метою підвищення ефективності функціонування та отримання прибутку.

Актуальність роботи. Основна мета управління фінансовими ресурсами на підприємстві є їх оптимізація, тобто процес вибору найкращих форм їх організації на підприємстві з урахуванням умов та особливостей його господарської діяльності. Тому всебічна розробка теоретичних та практичних питань формування та використання фінансових ресурсів підприємства в сучасних умовах, а також визначення шляхів підвищення їх ефективності є актуальною проблемою сьогодні. Процеси трансформації вплинули на механізм формування та використання фінансових ресурсів підприємств різних форм власності і потребували наукового аналізу та теоретичного обґрунтування певних питань. Актуальність таких проблем посилюється початком приватизації суб'єктів господарювання, що потребує теоретичного розуміння шляхів адаптації механізму фінансової підтримки суб'єктів господарювання до сучасних умов. Фінансові ресурси підприємства є необхідною умовою функціонування підприємства та здійснення процесу розширеного відтворення на всіх етапах та у всіх формах. Згідно із Законом України "Про підприємство", фінансові ресурси підприємств - це переважно прибутки та амортизаційні відрахування, прибутки від цінних паперів, пайові внески, ресурси спонсорів.

Поширеною проблемою для підприємств в сучасних умовах є постійна нестача власних фінансових ресурсів. В даний час важливе місце у джерелах фінансових ресурсів належить власним капіталам та іншим внескам фізичних та юридичних осіб, членів робочої сили. У той же час значно зменшуються обсяг фінансових ресурсів, що надходять від галузевих структур, та обсяг бюджетних субсидій від

органів державної влади. Зростає значення прибутку, амортизації та запозичень для формування фінансових ресурсів підприємств.

Поряд з цим фінанси підприємства займають одне з основних місць у процесі відтворення, формуванні власних коштів та централізованих фінансових ресурсів держави, тому вони потребують постійного контролю та належної уваги з боку керівних органів.

Мета - Метою роботи є обґрунтування теоретичних основ та практичних рекомендацій щодо фінансових ресурсів підприємства, аналіз їх формування та використання, а також пошук сучасних методів їх удосконалення.

Інформаційною базою дослідження є фінансова звітність приватного підприємства «Андромеда» за 2017 та 2018 роки).

РОЗДІЛ 1. ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Фінансові ресурси підприємства їх сутність та види

Фінанси підприємств є невід'ємною частиною фінансової системи і займають важливе місце в структурі фінансових відносин підприємства. Вони використовуються у сфері суспільного виробництва, де формується валовий внутрішній продукт, матеріальні та нематеріальні товари, національний дохід. Ось чому ступінь задоволення соціальних потреб та фінансової стабільності країни залежить від стану фінансів підприємств. [27]

В результаті проведених реформ в країні з'явилися такі: недержавний сектор економіки, сучасна банківська система, ринки товарів і послуг, капіталу. Але головним надбанням є те, що з'явилися умови для початкового формування так званих підприємців середнього класу. Тобто почали виникати абсолютно нові або частково реорганізовані підприємства, які спрямовані на виробництво конкурентоспроможної продукції, а головне, це отримання високих доходів від своєї діяльності. А прибуток, як відомо, є основним джерелом формування фінансових ресурсів підприємства, розширеного виробництва, зростання доходу підприємства та його власників. Нарешті, підприємництво очевидно орієнтоване на прибуток, що в умовах розвиненої конкуренції також задовольняє соціальні потреби. Це найважливіша передумова та причина зацікавленості у результатах фінансово-господарської діяльності. Реалізація цього принципу на практиці залежить не тільки від незалежності, наданої підприємствам, та необхідності фінансування їх витрат без державної підтримки, але і від частки прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства після оподаткування. Крім того, необхідно створити економічне середовище, в якому вигідно виробляти товари, отримувати прибуток та зменшувати витрати. Цієї мети можна досягти лише за умови оптимальної організації фінансових ресурсів на підприємстві, яка не лише закріпить фінансовий стан підприємств, а й забезпечить фінансову стабільність у країні [10].

Фінансові ресурси формуються за рахунок власних коштів (внутрішнє фінансування) та залучених коштів (зовнішнє фінансування).

Внутрішнім називається фінансування, яке здійснюється за рахунок коштів, одержаних від діяльності підприємства (прибуток, грошові кошти, одержані від продажу майна, амортизаційні суми, стійкі пасиви). Початкове формування фінансових ресурсів відбувається в момент створення підприємства за рахунок статутного капіталу. Статутний капітал — майно підприємства, створене за рахунок внесків засновників і величина якого регулюється законодавством.

Зовнішнє фінансування відбувається за рахунок коштів, не пов'язаних з діяльністю підприємства. До них належать:

1. Кошти, які мобілізуються на фінансовому ринку:

- кредит;
- продаж акцій, облігацій;
- проценти і дивіденди за цінними паперами інших емітентів.
- операції з валютою та дорогоцінними металами;

2. Кошти, які підприємство одержує в порядку перерозподілу:

- страхові відшкодування;
- бюджетні субсидії;
- фінансові ресурси, від галузевих структур, асоціацій, концернів.

Важливою формою фінансування є позика, тобто надання відповідних сум грошей в борг на певний період часу за плату (відсотки). Кредити розширюють фінансові можливості компанії, але існує ризик, пов'язаний з необхідністю погашати борги і виплачувати відсотки по кредиту. Тому компанія повинна дотримуватися оптимального співвідношення між капіталом і кредитом. Крім грошових позик, компанія може використовувати майновий кредит, тобто передачу нерухомості або інших матеріальних активів. Тому такі форми фінансування, як оренда і лізинг, є особливими формами довгострокового фінансування.

Оренда - строкове і оплатне володіння і користування майном на підставі договору.

Може бути здано в оренду:

- земля та інші природні ресурси;
- окремі будівлі, транспортні засоби, обладнання;

- структурні підрозділи або підприємство в цілому;
- інші матеріальні активи.

Розрахунок між орендованими організаціями здійснюється в формі орендної плати - регулярних платежів орендодавцю за орендоване майно, яке використовується протягом терміну оренди. Орендна плата включає амортизаційні відрахування від вартості орендованого майна і орендної ставки [12].

Фінансові ресурси формуються в основному за рахунок прибутку (від основної та іншої діяльності), а також виручки від продажу надлишків майна, стабільних зобов'язань, різних доходів, часткою та інших внесків членів робочої сили. Стабільні зобов'язання включають статутний, резервний та інший капітал; довгострокові кредити; кредиторська заборгованість, яка постійно знаходиться в обороті компанії (заборгованість по заробітній платі через різницю в умовах нарахування та виплати, за внесками до позабюджетних фондів, до бюджету, за розрахунками з покупцями і постачальниками і т. д.). Серед фінансових ресурсів підприємства значне місце займають амортизаційні відрахування. Амортизація - це грошове вираження вартості основних засобів і нематеріальних активів. Вони мають двоїстий характер, тому що вони включені в собівартість продукції і як частина виручки (виручка від продажів) повертаються на поточний рахунок підприємства, стаючи внутрішнім джерелом фінансування як для простого, так і для розширеного відтворення. Значні фінансові ресурси, особливо на новостворених або реконструйованих підприємствах, можуть бути мобілізовані на фінансовому ринку за допомогою продажу акцій, облігацій та інших видів цінних паперів, випущених підприємством, дивідендів і відсотків по цінних паперах інших емітентів, доходів від фінансових операцій, кредити Підприємства можуть одержувати фінансові ресурси від асоціацій і організацій, до яких вони належать, від організацій при підтримці галузевих структур, від державних установ у формі бюджетних субсидій, від страхових компаній. В рамках цієї групи фінансових ресурсів, які формуються в порядку перерозподілу, все більш важливу роль відіграє виплата страхових відшкодувань і все рідше - бюджетних і галузевих фінансових джерел, призначених для суто обмеженого переліку витрати [35].

Склад і обсяг фінансових ресурсів залежать від типу і розміру підприємства, характеру його діяльності, обсягів виробництва. Обсяг фінансових ресурсів тісно пов'язаний з обсягом виробництва, ефективністю підприємства. У міру збільшення виробництва і підвищення ефективності роботи підприємства збільшується обсяг власних фінансових ресурсів, і навпаки. Достатній обсяг фінансових ресурсів, їх ефективне використання визначають стабільний фінансовий стан підприємства: платоспроможність, фінансова стійкість, ліквідність. У зв'язку з цим важливішим завданням підприємств є пошук резервів для збільшення власних фінансових ресурсів і їх найбільш ефективного використання для підвищення ефективності роботи підприємства в цілому. Компанія, піклуючись про свою фінансову стабільність і стабільному положенні в ринковій економіці, розподіляє свої фінансові ресурси за видами діяльності. Розподіл коштів в часі також грає надважливу роль. Поглиблення цих процесів призводить до ускладнення фінансової роботи, вимагає застосування на практиці спеціальних фінансових інструментів [12].

Таким чином, фінансовими ресурсами підприємства є власні, позикові і залучені кошти, які вони використовують для формування власних активів і здійснення виробничої і фінансової діяльності з метою отримання доходу, прибутку. Поряд з цим фінансові ресурси підприємства займають важливе місце в господарській діяльності підприємства, тому вони вимагають постійного контролю і належної уваги з боку органів управління. Їх специфіка проявляється в тому, що вони завжди знаходяться в грошовій формі, мають розподільний характер і відбивають формування і використання різних видів прибутку і накопичень господарюючих суб'єктів.

Надалі необхідно проаналізувати джерела формування і напрями використання фінансових ресурсів.

1.2 Джерела формування, структура і напрями використання фінансових ресурсів

Трансформаційні процеси в сучасній економіці, перш за все, вплинули на механізм формування і використання фінансових ресурсів підприємств різних форм

власності і зумовили необхідність наукового аналізу і теоретичного обґрунтування деяких питань. Актуальність таких проблем посилюється початком приватизації господарюючих суб'єктів, що обумовлює необхідність теоретичного розуміння способів адаптації механізму фінансової підтримки суб'єктів господарювання. [44].

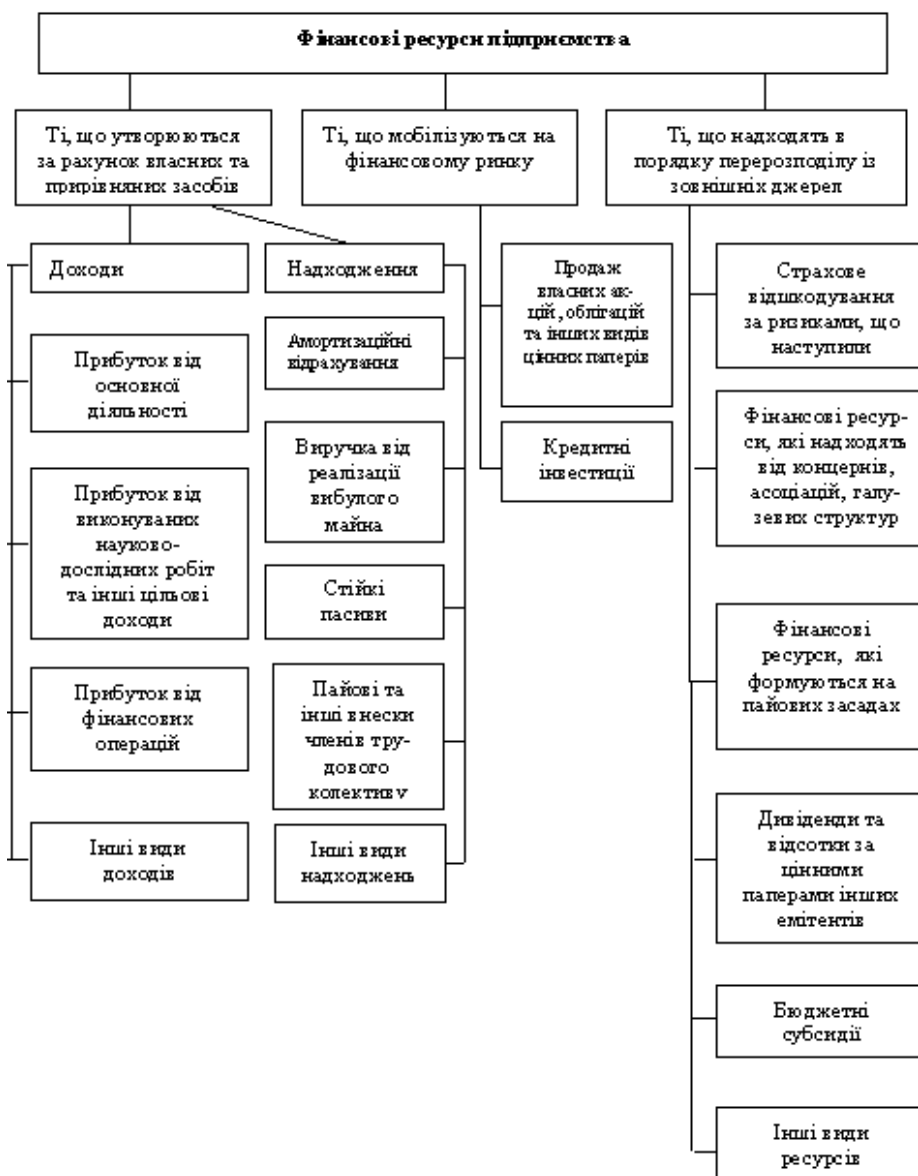

Рис.1.1. - Джерела формування фінансових ресурсів підприємства

Основними джерелами фінансових ресурсів підприємств є власні і позикові кошти. Власні включають в себе: статутний фонд, амортизаційні відрахування, валовий дохід і прибуток. Вони формуються при організації підприємства при формуванні його статутного капіталу. До залучених відносяться - отримані кредити, акції та інші вклади, кошти, мобілізовані на фінансовому ринку (рис. 1.1). У процесі

виробничо-господарської діяльності власні фінансові ресурси підприємства поповнюються за рахунок доходів і прибутку. У той же час компанія може отримувати фінансові ресурси для власного використання від випуску своїх акцій, грантів, субсидій, дивідендів, відсотків по ціні папери інших емітентів і так далі. Такі фінансові ресурси називаються власними зовнішніми фінансовими ресурсами. Часто компанії не вистачає власних фінансових ресурсів, і потім вона повертає їх на фінансовий ринок у вигляді банківських кредитів, коштів від випуску облігацій, інших видів цінних паперів, кредиторської заборгованості і так далі. Такі фінансові ресурси називаються залученими. Залучені фінансові ресурси формуються за рахунок залучених джерел фінансування [28].

По етапах формування фінансові ресурси поділяються на:

- початкові, з яких компанія починає свою діяльність (статутний капітал);
- придбані (нараховані) - отримані підприємством в результаті його діяльності у вигляді чистого доходу (прибутку і амортизації), субсидій, грантів.

За допомогою фінансових ресурсів підприємства діляться на:

- матеріалізовані фінансові ресурси (вкладені в основні засоби, запаси, готову продукцію.);
- матеріальні (вкладені в основний капітал, запаси, незавершене виробництво.);

За формою реалізації фінансові ресурси підприємств поділяються на:

- грошові фінансові ресурси (грошові кошти та їх еквіваленти);
- нематеріальні (інвестуються в нематеріальні активи);
- фінансовий (інвестується в фінансові активи).

Фінансові ресурси підприємства використовуються для придбання основних засобів, нематеріальних активів, матеріально-виробничих запасів, для покриття витрат на виробництво і реалізацію продукції (оплата праці, податки, оренда, страхові виплати.). Зрозуміло, що обсяг виробничої, технічної, трудової, матеріальної забезпеченості підприємства, його соціально-економічний розвиток залежать від розміру, складу і структури фінансових ресурсів підприємства. Однією з найважливіших завдань фінансових служб підприємств є пошук ефективних джерел фінансових ресурсів, оптимізація їх структури і напрямків інвестування [35].

До числа основних факторів, що впливають на формування фінансових ресурсів підприємств, відносяться діяльність і організаційно-правові форми управління, які визначають особливості їх використання. Зі зміною форм власності розширюються джерела формування фінансових ресурсів для економічної діяльності за рахунок мобілізації коштів на фондовому ринку, за рахунок випуску цінних паперів. Така ситуація призводить до більш ефективного використання фінансових ресурсів, що проявляється в появі зобов'язань перед інвесторами по виплаті доходів [16].

Таким чином, для вирішення проблем формування та використання фінансових ресурсів підприємств необхідна збалансована, довгострокова політика держави щодо розвитку бізнесу і його ролі в підйомі національної економіки, яка буде спиратися на інтереси великих підприємств, відповідати Потреби більшості в реальній ситуації в рішенні соціально-економічних проблем в країні. Економічно обґрунтоване використання податкового, інвестиційного та цінового механізмів допоможе подолати фінансову кризу, надходження коштів до бюджету, підвищити рентабельність підприємств. Використовувані ресурси, що формують ресурсний потенціал окремого підприємства, є частиною ресурсного потенціалу національної економіки в цілому або окремих її галузей. Таким чином, ресурсне забезпечення окремих підприємств залежить від ресурсного насичення в країні в цілому. Важливим напрямком удосконалення процесу формування фінансових ресурсів є застосування методів оптимізації фінансових ресурсів. Це, зокрема, методи, прийняті в зарубіжній практиці, які можуть бути впроваджені на вітчизняних підприємствах тільки при наявності розвинутого ринку цінних паперів, статистики його функціонування і після значної адаптивної роботи, пов'язаної з впровадженням міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності.

Фінансовий механізм підприємства повинен бути ефективним, тому зміст ефективності управління фінансовим механізмом буде обговорюватися в наступному розділі.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Методологія дослідження фінансового механізму підприємства

Фінансовий механізм використовується для вивчення фінансових ресурсів підприємства. Фінансовий механізм підприємства визначає системний підхід до оптимізації витрат, виявлення виробничих резервів, зниження собівартості продукції, збільшення прибутку, збільшення прибутковості, посилення конкурентних позицій на ринку. Перш за все, фінансовий механізм - це форми і методи впливу на суб'єктів і об'єкти фінансового менеджменту при досягненні запланованих стратегічних цілей [17].

Фінансові методи пов'язані з порівнянням витрат і результатів, фінансових стимулів і відповідальності за ефективне використання коштів. Вплив на ринкові відносини обумовлено тим, що функції фінансів у сфері виробництва та обігу тісно пов'язані з комерційним розрахунком - зіставленням в грошовій (витратною) формі витрат і результатів фінансово-господарської діяльності. Мета застосування комерційного розрахунку в найбільш загальному вигляді - отримати максимальний прибуток при мінімальних витратах, хоча в різні періоди діяльності підприємства мета може змінитися. Вплив фінансових методів проявляється в формуванні та використанні коштів. Фінансові методи включають фінансове планування, фінансовий облік, фінансовий аналіз, фінансове регулювання і фінансовий контроль [12].

Фінансові інструменти - це методи, методи або набір фінансових показників, за допомогою яких система управління може впливати на економічну діяльність підприємства (наприклад, прибуток, дохід, фінансові санкції, ціна, заробітна плата, податки, процентна ставка).

Фінансові відносини - відносини, що виникають між підприємством та іншими господарюючими суб'єктами за допомогою грошових розрахунків. Фінансові відносини реалізуються з використанням фінансових інструментів.

Мета бухгалтерського балансу - надати користувачам повну, правдиву і об'єктивну інформацію про фінансовий стан підприємства на звітну дату.

Баланс відображає активи, пасиви і власний капітал підприємства. Сума активів повинна дорівнювати сумі зобов'язань та власного капіталу. Актив визнається в бухгалтерському балансі за умови, що його оцінка може бути надійно оцінена, і очікується, що майбутні економічні вигоди, пов'язані з його використанням, будуть надходити до Групи. Зобов'язання визнаються в бухгалтерському балансі, якщо їх оцінка може бути надійно оцінена і існує ймовірність того, що майбутні економічні вигоди, пов'язані з активом, зменшаться.

Метою звіту про фінансові результати є надання користувачам повної, правдивої та об'єктивної інформації про доходи, витрати, прибутки і збитки від діяльності підприємства за звітний період.

Звіт про фінансові результати складається з трьох розділів:

I. Фінансові результати - в цьому розділі висвітлюються показники, що дозволяють визначити фінансовий результат від неординарних і звичайних видів діяльності з поділом на операційні, інвестиційні та фінансові. Операційні витрати представлені за функціональною приналежністю - виробництво, управління, продаж. Собівартість проданих товарів - це собівартість реалізованої продукції. Решту витрат - інші операційні, адміністративні, маркетингові.

II. Елементи операційних витрат - цей розділ надає можливість проаналізувати структуру витрат на виробництво, управління та збут та інші операційні витрати за економічними елементами.

III. Розрахунок прибутковості акцій - цей розділ заповнюється тільки акціонерними товариствами.

Фінансовий механізм підприємства являє собою сукупність економічних відносин, які відображаються в організації фінансових ресурсів підприємства, їх планування і стимулювання. Це цикл фінансових ресурсів з метою забезпечення оптимальних умов для господарської діяльності підприємства. Фінансовий механізм підприємства реалізується за допомогою шести елементів, які сприяють ефективному розподілу фінансових ресурсів.

На підставі матеріалів, представлених в цьому розділі, можна зробити висновок, що відповідно до Закону України «Про підприємницьку діяльність» фінансовими ресурсами підприємств є в основному прибуток і амортизаційні відрахування, прибутки від цінних паперів, пайові внески, ресурси спонсорів. Вони відіграють значну роль в ефективному функціонуванні господарської діяльності підприємства і знаходяться в постійному русі, знаходяться в касі тільки в вигляді залишків на поточних рахунках банку і залишків в касі підприємства.

У процесі господарської діяльності підприємство використовує фінансові ресурси для придбання основних засобів, нематеріальних активів, матеріальних запасів, для покриття витрат на виготовлення і реалізацію продукції (виплати заробітної плати, сплати податків, оренди, страхових внесків)

Їх розподіл здійснюється за наступними напрямками:

- поточні витрати на виробництво і маркетинг;
- інвестиції та інші капітальні вкладення;
- фінансові платежі в банківській системі і внески до цільових фондів;
- створення грошових фондів і резервів;
- благодійні акції та спонсорство.

2.2. Методика розрахунку показників економічної оцінки фінансових ресурсів підприємства.

Інформаційною базою для розрахунку показників оцінки фінансових ресурсів підприємства є дані: балансу (форма № 1), звіту про фінансові результати (форма № 2), звіту про рух грошових коштів (форма № 3), звіту про власний капітал (форма № 4), дані статистичної звітності та оперативні дані.

Для розрахунку показників фінансових ресурсів підприємства використовують такі показники:

Доход від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) обчислюється як різниця між виручкою і матеріальними і прирівняними до них витратами, при цьому не враховується податок на додану вартість і акцизний збір:

$$D = B - B_m, \quad (2.1)$$

де B – виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);

B_m – матеріальні витрати.

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) визначають шляхом вирахування з доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідних податків, зборів, знижок тощо:

Формалізований розрахунок балансового прибутку розраховується за формулою:

$$P = P_p + P_f + P_{вн}, \quad (2.2)$$

де P – балансовий прибуток;

P_p – результат від реалізації товарів, продукції, робіт, послуг;

$P_{вн}$ – результати (доходи і витрати) від інших позареалізаційних операцій.

P_f – результат від іншої реалізації і фінансових операцій;

Прибуток від реалізації продукції (робіт, послуг) визначається як різниця між виручкою від реалізації продукції (робіт, послуг) в діючих цінах без ПДВ і акцизів та затратами на її виробництво і реалізацію. Розрахунок прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг) розраховується за формулою(1):

$$P_{Poper} = PP + OD_{ини} - OP, \quad (2.3)$$

де Попер — прибуток від операційної діяльності;

ОДінш — інші операційні прибутки;

ОР — операційні витрати (адміністративні, по збуту, інші).

Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування(1):

$$Пзд = ПРопер + ДК + ФД + Вф + Вк + Ід + ПР , \quad (2.4)$$

де Пзд — прибуток від звичайної діяльності до оподаткування;

ДК — прибуток від участі в капіталі;

Вк — витрати від участі в капіталі;

ФП — фінансовий прибуток;

Вф — фінансові витрати;

Ід — інші доходи; Ів — інші втрати.

Прибуток від звичайної діяльності(1):

$$Пзд = Дзд - Пзд , \quad (2.5)$$

де Дзд — прибуток від звичайної діяльності до оподаткування;

Пзд — прибуток від звичайної діяльності;

Пзд — податок на прибуток від звичайної діяльності.

Чистий прибуток підприємства – це прибуток, який надходить у розпорядження підприємства після всіх оплат. Визначається як різниця між балансовим прибутком і сумою податків на прибуток, рентних платежів, податку на експорт і імпорт.(3) Розраховується за формулою:

$$ЧП = Пр - Про , \quad (2.6)$$

де Пр – балансовий прибуток;

Про – оподатковуємий прибуток.

Прибуток від операційної діяльності визначається шляхом збільшення валового прибутку на суму інших операційних доходів і зменшення на суму витрат, зв'язаних з операційною діяльністю, але не включених до складу собівартості реалізованої продукції(5):

$$ПРопер = ПРвал - Вадм - Взб - Вонер.іни , \quad (2.7)$$

де ПРвал – валовий прибуток підприємства;

Взб – витрати на збут;

Вадм – адміністративні витрати підприємства;

Вопер.інш – інші операційні витрати

Показники рентабельності характеризують ефективність діяльності підприємства в цілому, дохідність різних напрямів діяльності і т.д. Основними показниками рентабельності, якими вимірюється дохідність підприємства є наступні:

1. Рентабельність власного капіталу:

$$P_{вк} = \frac{Пч}{Кв}, \quad (2.8)$$

де Пч - чистий прибуток підприємства;

Кв - власний капітал підприємства

2. Рентабельність виробництва:

$$P_{в} = \frac{Пр}{С / В}, \quad (2.9)$$

де Пр – прибуток підприємства (валовий);

С/В – собівартість продукції

1. Рентабельність основних фондів:

$$P_{оф} = \frac{Пр}{Ср.варт.оф}, \quad (2.10)$$

де Ср.варт.оф – середньорічна вартість основних фондів.

2. Рентабельність оборотних засобів:

$$P_{оз} = \frac{Пр}{Ср.варт.оз}, \quad (2.11)$$

де Ср.варт.оз – середньорічна вартість оборотних засобів.

3. Рентабельність фонду оплати праці:

$$P_{фон} = \frac{Pr}{Фон}, \quad (2.12)$$

де Фон – фонд оплати праці.

Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства. Ліквідність підприємства показує його здатність швидко продавати активи і залучати гроші для погашення своїх зобов'язань. Ліквідність підприємства характеризується співвідношенням вартості його високоліквідних активів (грошових коштів та їх еквівалентів, ринкових цінних паперів, дебіторської заборгованості) та короткострокової заборгованості. Оцінка платоспроможності підприємства характеризує здатність підприємства своєчасно і повністю виконувати свої платіжні зобов'язання, що впливають з кредитних та інших грошових операцій, які мають певні строки погашення.

Показники ліквідності і платоспроможності підприємства розраховуються за допомогою таких коефіцієнтів :

Коефіцієнт швидкої ліквідності - платоспроможність підприємства на період середньої тривалості обороту дебіторської заборгованості:

$$K_{ш} = \frac{ГК + ЦП + ДЗ}{ПЗ}, \quad (2.13)$$

де Кш - коефіцієнт швидкої ліквідності;

ГК – грошові кошти;

ДЗ – сума дебіторської заборгованості;

ЦП – цінні папери;

ПЗ – поточні зобов'язання.

Коефіцієнт покриття - це відношення поточних активів до поточних зобов'язань. Це дозволяє визначити кратність поточних активів, що покривають короткострокові зобов'язання. Чим більше вартість поточних активів щодо поточних зобов'язань, тим більше впевненість в тому, що існуючі зобов'язання будуть погашені активами, що належать підприємству. Коефіцієнт покриття вказує на платіжні можливості підприємства, забезпечені не тільки своєчасним розрахунком з

боржниками і успішної продажем готової продукції, а й продажем, при необхідності, інших елементів оборотного капіталу.

$$K_n = \frac{ГК + ЦП + ДЗ + ВЗ}{ПЗ}, \quad (2.14)$$

де K_n - коефіцієнт покриття;

ГК – грошові кошти;

ДЗ – сума дебіторської заборгованості;

ЦП – цінні папери;

ПЗ – поточні зобов'язання.

ВЗ – виробничі запаси, готова продукція на складах;

Коефіцієнт оборненості активів

$$K_{об.акт} = \frac{Чистий.дохід}{Середні.активи} = \frac{Ф.№2р.035}{Ф.№1р.280} \quad (2.15)$$

Цей показник характеризує швидкість обігу активів.

Величину активів беруть як середню величину на початку і вкінці року, оскільки можливі випадки значних змін у їхній наявності та вартісній оцінці.

Коефіцієнт оборотності показує, скільки продукції реалізує підприємство, виходячи із наявності у неї окремої кількості активів. Коли чистий обсяг продажу збільшується швидше, ніж величина активів, це є свідченням підвищення ефективності використання. Як наслідок підвищуються можливості підприємства до оновлення та модернізації виробничих потужностей. Необхідно звертати увагу на те, чи пов'язане його збільшення зі зменшенням балансової вартості основних засобів.

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ПП АНДРОМЕДА

3.1 Історія розвитку і організаційна структура ПП «Андромеда».

Приватне підприємство «Андромеда» було створено у формі приватного підприємства в 1997 році. Компанія займається заготівлею та переробкою брухту чорних та кольорових металів. Компанія працює на основі повного економічного розрахунку, має самостійний баланс, поточні рахунки в банках, власну печатку, здійснює свою діяльність відповідно до чинних нормативних актів і законодавства. Він несе відповідальність за все своє майно. Середньооблікова чисельність працівників на підприємстві становить 30 осіб. Статутний капітал підприємства становить 50 000 грн. Джерелами формування фінансових ресурсів підприємства є:

прибуток

- амортизаційні відрахування;
- прибуток
- пайові та інші внески членів трудового колективу;
- кредити банків;
- інші надходження.

Етапи розвитку підприємства:

1. 1997 - 2000 - компанія починає свою господарську діяльність, поступово зі збільшенням продажів металобрухту і зростанням цін на нього, збільшується прибуток компанії і логістика. Кількість працівників за цей період збільшується з 8 до 19 осіб. Налагоджуються канали поставок і реалізації металобрухту з місцевими та регіональними підприємствами.

2. 2001 - 2004 - компанія починає отримувати стабільний прибуток, стабільними темпами збільшується обсяг заготівлі, переробки та реалізації металобрухту, чисельність персоналу збільшується з 19 до 28 осіб. Компанія починає співпрацювати з ВАТ «АК» Свема »та ШКЗ« Імпульс »із заготівлі та переробки

металобрухту. У 2004 році компанія стала членом Асоціації українських підприємств вторинної металургії «Втормет», яка регулює ринок вторинних металів України.

3. 2004 - 2009 рр. - компанія займає стабільні позиції на ринку заготівлі та переробки чорних та кольорових металів, чисельність персоналу збільшується з 29 до 41 людини. Компанія починає співпрацю з ВАТ «Шосткінський міський молочний комбінат» та ШКЗ «Зірка». У третьому і четвертому кварталах 2009 року відбулося зниження закупівель і продажів металобрухту через падіння попиту на споживачів металобрухту.

На сьогоднішній день дане підприємство досягло оптимальних результатів, які задовольняють потреби власника і суспільства. Не аби яку роль в цьому відіграє організаційна структура підприємства.

Управління підприємством здійснюється директором, який самостійно визначає структуру управління, встановлює штат робітників. Директор підприємства має такі повноваження:

- відкриває в банках розрахункові та інші рахунки;
- укладає договори від імені підприємства;
- приймає та звільняє робітників згідно зі штатним розписом;
- розпоряджається майном і засобами підприємства;
- приймає рішення і видає накази з оперативних питань діяльності підприємства.

Головний економіст має такі обов'язки :

- обробкою первинних документів;
- складанням фінансової, статистичної та аналітичної звітності.

Економіст має такі повноваження:

- виписка платіжних доручень, рахунків, накладних;
- ведення касової книги підприємства;
- нарахування заробітної плати;

Начальник відділу кадрів здійснює таку роботу:

- займається обліком з прийому та звільнення працівників;

- ведення штатного розпису робітників підприємства.

Начальник виробничої бази здійснює таку діяльність:

- контролює вантажно-відвантажувальні роботи з металобрухтом;
- ведення первинної звітності з приймання металобрухту;
- відправка вагонів з металобрухтом.

Організаційна структура ПП «Андромеда» повністю задовольняє вимоги керівництва підприємства та свідчить про оптимальну й ефективну взаємодію всіх її елементів.

3.2 Економічна оцінка формування та розподілу фінансових ресурсів на підприємстві

Фінансові ресурси формуються в основному за рахунок прибутку (від основної та іншої діяльності), а також виручки від продажу надлишків майна, стабільних зобов'язань, різних заробітків, часткою та інших внесків членів робочої сили. Для того щоб ефективно використовувати фінансові ресурси на підприємстві, необхідний економічний аналіз в першу чергу джерел формування фінансових ресурсів, і тільки потім - результату їх використання.

Аналіз джерел формування фінансових ресурсів ПП «Андромеда» проводиться за даними таблиці 3.1.

Таблиця 3.1. – Аналіз джерел формування фінансових ресурсів підприємства ПП «Андромеда»

Показник	Минулий рік (2017) тис. грн.	Звітний рік (2018) тис. грн.	Відхилення (+/-) тис. грн.	У % до минулого року
- доход від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);	6092,3	6195,6	+103,3	1,6
- чистий доход від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);	5078,6	6057,3	+978,7	19,3
Всього	11250,9	12332,9	+1082	9,7

Дані аналізу свідчать, що за звітний період, тобто, за 2018 рік підприємство отримало дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг) 6195,6 тис. грн, що на 1,6% більше, ніж за попередній період, тобто, за 2017 рік. Це зростання відбулось за рахунок збільшення доходів від реалізації продукції підприємства. Разом з тим, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) склав 6057,3 тис.грн,

що на 19,3% більше, ніж за попередній період, це свідчить про те, що підприємство збільшило об'єм реалізації продукції, по можливості застосовує інноваційні технології збуту, веде ефективну організацію роботи, запобігає штрафних санкцій, веде конкурентоспроможну політику. Вцілому можна сказати, що джерела формування фінансових ресурсів задовольняють вимоги підприємства.

ПП «Андромеда» використовує власні фінансові ресурси за такими напрямками:

- матеріальні витрати;
- витрати на оплату праці;
- відрахування на соціальні потреби;
- амортизація;
- інші операційні витрати;
- адміністративні витрати;
- витрати на збут.

Оцінку напрямків використання фінансових ресурсів подано в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2. – Оцінка напрямів використання фінансових ресурсів підприємства ПП «Андромеда»

Показник	Минулий рік (2017) тис. грн.	Звітний рік (2018) тис. грн.	Відхилення (+/-) тис. грн.	У % до минулого року
- матеріальні витрати;	358,0	273,3	-83,7	76,6
- витрати на оплату праці;	212,8	226,8	+14	6,9
- відрахування на соціальні потреби;	75,4	80,1	+4,7	6,3
- амортизація;	10,3	15,3	+5	52,7
- інші операційні витрати;	923,0	1440,2	+437,2	47,7
- адміністративні витрати;	61,6	78,7	+17,1	27,2
- витрати на збут	1533,5	1820,6	+397,1	28
Всього	3741,6	3812	+770,4	25,3

За результатами аналізу можна зробити висновок, що за звітний період зменшились матеріальні витрати на 83,7 тис.грн, або склали 76,6% до попереднього року. Це зменшення можна пояснити тим, що підприємство має постачальників на

придбання сировини, матеріалів, палива, енергії, інструментів, пристроїв та інших засобів і предметів праці за оптимального рівня цін. Зросли витрати на оплату праці з 212,8 до 226,8 тис.грн., або на 6,9%. З цим в певній мірі пов'язані збільшення витрат на соціальні заходи тому, що ці витрати залежать від мінімальної зарплати. Відрахування на соціальні заходи склали 80,1 проти 75,4 тис.грн. в попередньому періоді, тобто зросли на 6,3%.Збільшилась також амортизаційні відрахування з 10,3 до 15,3 тис. грн., це збільшення склало 52,7%.

Значно збільшились інші операційні витрати, їхнє збільшення склало 47,7%. Це може свідчити про збільшення сумнівних боргів, відрахувань для забезпечення наступних операційних витрат підприємства. Також зросли адміністративні витрати з 61,6 до 78,7 тис.грн. порівняно з минулим роком, що склало 27,2%. Це збільшення можна пояснити збільшенням витрат на управління та обслуговування підприємства (загальногосподарські витрати). Витрати на збут збільшились з 1533,5 до 1820,6 тис.грн., або на 27%, це було викликано збільшенням витрат пов'язаних з реалізацією продукції (товарів, робіт, полуг) – збільшилась вартість реклами, можливо втратили вигідні канали збуту та втратили частку обслуговуємих клієнтів.

Але, не дивлячись на це, витрати в цілому зросли з 3741,6 до 3812 тис. грн., що склало 25,3% порівняно з попереднім періодом у зв'язку з ростом товарообороту (обсягів продажу).

Підприємство отримує прибуток лише від реалізаційної діяльності.

Оцінку прибутку підприємства за джерелами формування покажемо в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3. – Оцінка прибутку ПП «Андромеда» за джерелами формування

Показник	Минулий рік (2017) тис. грн.	Звітний рік (2018) тис. грн.	Відхилення (+/-)	У % до минулого року
- прибуток від реалізації продукції;	6182,3	6285,6	+103,3	1,6
Всього	6182,3	6285,6	+103,3	1,6

Дані оцінки показують, що прибуток від реалізації продукції підприємства збільшився на 103,3 тис. грн. або 1,6%, це викликано збільшенням виручки від

реалізації продукції підприємства, тому що підприємство систематично збільшує обсяги збуту продукції, підтримує конкурентоспроможну політику.

Важливого значення для оцінки фінансових ресурсів має дослідження прибутку за основними видами діяльності.

Оцінку формування прибутку за основними видами діяльності подамо у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4. – Оцінка прибутку ПП «Андромеда» за основними видами діяльності

Показник	Минулий рік (2017) тис. грн.	Звітний рік (2018) тис. грн.	Відхилення (+/-) тис. грн.	У % до минулого року
- прибуток від операційної діяльності;	157,3	98,5	-58,8	62,3
- прибуток від звичайної діяльності до оподаткування;	163,1	78,8	-84,3	48
- прибуток від звичайної діяльності	47,6	72,2	+24,6	52,7
Всього	368	249,5	-118,5	67,5

Результати аналізу свідчать, що прибуток від операційної діяльності зменшився з 157,3 до 98,5 тис. грн. відповідно до звітного року і склав 62,3%, це може свідчити про зменшення обсягів господарських операцій та інших операційних надходжень в результаті змін у кон'юктурі ринку. Зменшення відбулось і у структурі прибутку від звичайної діяльності до оподаткування з 163,1 до 78,8 тис. грн. порівняно зі звітним роком, що склало 48%. У структурі прибутку від звичайної діяльності відбулося збільшення з 47,6 до 72,2 тис. грн., що склало 52,7%. Це свідчить про збільшення надходжень від всіх видів діяльності й господарських операцій підприємства. Але в цілому фінансові ресурси підприємства можна оцінити задовільно.

Оцінку прибутку підприємства за складом елементів, що формують прибуток підприємства визначимо в таблиці 3.5.

Таблиця 3.5. – Оцінка прибутку ПП «Андромеда» за складом елементів, що формують прибуток підприємства

Показник	Минулий рік (2017) тис. грн.	Звітний рік (2018) тис. грн.	Відхилення (+/-) тис. грн.	У % до минулого року
- балансовий (валовий) прибуток;	1704,8	2012,2	+307,4	18
- чистий прибуток;	47,6	72,2	+24,6	52,7
Всього	1752,4	2084,4	+332	18,9

Дані аналізу свідчать, що балансовий (валовий прибуток) підприємства збільшився з 1703,8 до 2011,2 тис. грн. або 18%. Також спостерігається збільшення чистого прибутку на 24,6 тис. грн., що складає 52,7%. Наслідком збільшення чистого прибутку є ріст обсягу продаж, оптимальна величина торгівельної надбавки, застосування новітніх методів ведення торгівельних операцій, оптимальні канали збуту продукції та інші причини. Як наслідок – задовільне використання фінансових ресурсів підприємствами.

Проведемо оцінку дебіторської заборгованості підприємства. Результат оформимо у таблиці 3.6.

Таблиця 3.6. – Оцінка дебіторської заборгованості ПП «Андромеда»

Показник	Минулий рік (2017) тис. грн.	Звітний рік (2018) тис. грн.	Відхилення (+/-) тис. грн.	У % до минулого року
1. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:				
- чиста реалізаційна вартість;	1046,1	1055,8	+9,7	0,9
- первісна вартість;	1048,7	1056,1	+7,4	0,7
- резерв сумнівних боргів;	2,6	0,3	-2,3	11,5
2. Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
- з бюджетом	0,2	0,5	+0,3	2,5
Всього	2097,6	2112,7	+15,1	0,7

Як видно, сума дебіторської заборгованості у 2018 році збільшилась на 9,7 тис. грн. порівняно з минулим роком. Найбільшу частку займає дебіторська

заборгованість за товари, роботи, послуги (чиста реалізаційна вартість збільшилась на 0,9%, первісна вартість на 0,7%), що може призвести до застосування штрафних санкцій (додаткових витрат). Але резерв сумнівних боргів зменшився на 2,3 тис. грн., це означає що у підприємства є проблемна дебіторська заборгованість. Викликає тривогу факт зростання заборгованості перед бюджетом на 0,3 тис. грн.(2,5%), що свідчить про додаткові витрати підприємства.

Аналіз складу і структури кредиторської заборгованості і поточних зобов'язань за розрахунками проведемо в таблиці 3.7.

Таблиця 3.7. – Аналіз складу і структури кредиторської заборгованості і поточних зобов'язань за розрахунками ПП «Андромеда»

Показник	Минулий рік (2017) тис. грн.	Звітний рік (2018) тис. грн.	Відхилення (+/-) тис. грн.	У % до минулого року
1. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	308,5	582,7	+274,2	88,8
2. Поточні зобов'язання за розрахунками:				
- з бюджетом;	20,4	14,7	-5,7	72
- з оплати праці;	15,5	16,5	+1	6,4
- із внутрішніх розрахунків	11,1	1,1	-10	9,9
Всього	355,5	615	+259,5	73

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги має тенденцію до збільшення. За станом 2018 року цей показник збільшився на 274,2 тис. грн., або 88,8%. Це викликано збільшенням заборгованості перед іншими юридичними і фізичними особами. Зменшилась питома вага поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом на 5,7 тис. грн., із внутрішніх розрахунків на 10 тис. грн. Але у структурі поточних зобов'язань з оплати праці спостерігається збільшення на 1 тис.

грн. або 6,4%. Ці показники свідчать, що фінансові ресурси підприємства незважаючи на прибуткову діяльність мають загрозу не ефективного використання. Але теперішній стан фінансових ресурсів має позитивну оцінку, що свідчить про ріст витрат на оплату праці, скорочення розрахунків з бюджетом та значне скорочення внутрішніх розрахунків.

Важливим показником, що характеризує фінансові ресурси є рентабельність. Аналіз основних показників рентабельності підприємства проведемо в таблиці 3.8.

Таблиця 3.8. – Аналіз рентабельності ПП «Андромеда»

Показники	Минулий рік (2017)	Звітний рік (2018)	Відхилення (+/-)	У % до минулого року
1. Рентабельність виробництва	1,10	1,05	-0,05	0,95
2. Рентабельність основних фондів	11,9	11,3	-0,6	0,94
3. Рентабельність оборотних засобів	1,37	1,36	-0,01	0,99
4. Рентабельність фонду оплати праці	7,8	8,2	+0,4	5,1
5. Рентабельність власного капіталу	24,4	27,2	+2,8	11,4
Всього	46,57	49,11	+2,54	5,4

Аналіз рентабельності підприємства показав, що рентабельність виробництва зменшилась з 1,10 до 1,05 тис. грн. або на 0,95%, це збільшення відбулося у зв'язку зі скороченням обсягів реалізації продукції; рентабельність основних фондів зменшилась на 0,6 тис. грн. (0,94%), це пов'язано з тим, що певна частка основних фондів простоює, що є причиною їх неефективного використання. Також відбулось

зменшення рентабельності оборотних засобів на 0,01 тис. грн. або на 0,99% за причини підвищення цін на сировину і матеріали, які використовує підприємство.

Але незважаючи на це спостерігається збільшення рентабельності фонду оплати праці на 0,4 тис. грн. (5,1%) та рентабельності власного капіталу на 2,8 тис. грн. (11,4%), це свідчить про ефективне використання активів підприємства створених за рахунок власних коштів.

Оцінку ліквідності і платоспроможності підприємства можна дати в таблиці 3.9.

Таблиця 3.9. – Оцінка ліквідності і платоспроможності ПП «Андромеда»

Показник	Минулий рік (2017)	Звітний рік (2018)	Відхилення (+/-)	У % до минулого року
1. Коефіцієнт покриття	0,998	1,04	+0,042	5
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,93	0,7	-0,23	75,2
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,025	0,009	-0,016	36
Всього	1,95	1,75	-0,20	89,7

Дані оцінки свідчать, що коефіцієнт покриття підвищився до 1,04 у звітному році порівняно з минулим роком 0,998, що складає 5%. Це свідчить, що підприємство має достатньо фінансових ресурсів для покриття витрат господарських операцій. Але коефіцієнт швидкої ліквідності зменшився в порівнянні з минулим роком 0,23 тис. грн., що складає 75,2%, коефіцієнт абсолютної ліквідності зменшився на 0,016 тис. грн. або на 36%. Що свідчить про нестачу готівкових коштів для швидкого відшкодування витрат господарської діяльності.

Фінансові ресурси потребують систематичного економічного аналізу з метою виявлення важливих напрямків їх оптимального використання.

Згідно наведених розрахунків показників економічної оцінки фінансових ресурсів підприємства можна зробити висновки, що доходи підприємства зросли на

1082 тис. грн. (9,7%). Витрати зросли на 770,7 тис. грн. або 9,7%, це свідчить про достатньо ефективне використання фінансових ресурсів підприємством.

За рахунок високоорганізованої роботи фінансові ресурси задовольняють вимоги підприємства і в повній мірі відповідають вимогам господарського процесу.

3.3. Напрямки вдосконалення використання фінансових ресурсів на підприємстві

Для розв'язання проблем, формування і використання фінансових ресурсів підприємств потрібна виважена, довгострокова політика держави щодо розвитку підприємництва та його ролі у піднесенні національної економіки, яка б спиралася на інтереси основних суб'єктів підприємницької діяльності, відповідала потребам основної частини населення і відображала реальний стан у розв'язанні соціально-економічних проблем у країні. Економічно обгрунтоване використання податкових, інвестиційних та цінових механізмів сприятиме виходу з фінансової кризи, надходженню коштів до бюджету, збільшенню дохідності підприємств. тже функціонування ринкової економічної системи в Україні можливе за умови зростання ефективності використання фінансових ресурсів. Використовувані ресурси, формуючи ресурсний потенціал окремого підприємства, є часткою ресурсного потенціалу народного господарства в цілому чи окремих його галузей. Отже ресурсне забезпечення окремих підприємств залежить від ресурсного насичення в країні в цілому.

Для ефективного функціонування окремого підприємства й важливо визначити оптимальну потребу в ресурсах, та забезпечити структуру джерел її формування і використання.

Оскільки фінанси окремого підприємства й державні фінанси взаємопов'язані, у фінансову систему доцільно включати фонди фінансових ресурсів, що перебувають у розпорядженні держави, окремих господарських суб'єктів, інших фінансових інститутів і використовуються з метою виконання економічних і соціальних функцій. В ринкових умовах до фінансової системи доцільно включати ресурси

недержавної кредитно-банківської системи і фінансових ринків. Відповідно до вказаних елементів можна визначити основні напрямки фінансової реформи в Україні:

- економічне обґрунтування структури державного бюджету;
- розвиток банківської системи;
- розвиток небанківських фінансових посередників та фінансових ринків;
- державне регулювання фінансових розрахунків окремих підприємств;
- державне регулювання кризи платежів.

Фінансові реформи в Україні безпосередньо впливають на структуру джерел формування фінансових ресурсів підприємства.

Так зміна системи оподаткування покликана забезпечити оптимальне співвідношення прямих і непрямих податків, як джерел бюджетних надходжень, а на рівні окремого підприємства - зниження частки прибутку в сумі фінансових надходжень.

Приватизація підприємств значно зменшила участь держави у перерозподілі фінансових ресурсів, що призвело до зменшення інвестиційної активності в цілому. Так обсяг капітальних затрат упродовж 1992-2000 років скоротився на 59,8%. Централізовані капіталовкладення становили на кінець періоду 24,8% від загального їх обсягу. Очевидно, що інвестування з використанням бюджетних ресурсів має першочергово спрямовуватись на фінансування економічно обґрунтованих проектів національного значення з високим ступенем окупності.

Амортизаційний фонд - важливе джерело підтримки діючого виробництва в умовах незначної рентабельності господарювання.

З метою використання амортизаційних ресурсів для розширеного виробництва доцільним є зменшення термінів служби основних фондів, використання методів прискореної амортизації. З іншого боку зміна амортизаційної політики призведе до збільшення собівартості виробництва чи витрат обігу за рахунок більшої суми амортизаційних відрахувань, а відтак до зменшення кінцевого фінансового результату - прибутку.

Прибуток має створювати умови для самофінансування поточної діяльності, інвестування розширеного відтворення підприємств. Отримання прибутку окремими суб'єктами господарювання свідчить про позитивні макроекономічні тенденції до зростання доходів державного бюджету.

Згідно проведеного аналізу використання фінансових ресурсів підприємства варто відмітити, що фінансові ресурси підприємства відбивають складну систему проміжних і кінцевих, приватних і узагальнюючих показників в натуральній і грошових формах. Їх ефективне використання залежить в більшій загальній мірі від:

- ефективності використання трудових ресурсів підприємства, вони мають вагомий вплив на формування фінансових ресурсів
- ефективності матеріально – технічних ресурсів. Більш прогресивні новітні технології сприяють максимізації прибутку та ефективного використання фінансових ресурсів на підприємстві;
- прибутку підприємства, тому що він є узагальнюючим показником ефективності господарської діяльності підприємства.

Напрямки вдосконалення формування та використання фінансових ресурсів обумовлюють економічні і соціальні результати діяльності підприємства, рівень показників, що їх характеризують. Це важелі управління, впливаючи на які можна добитися бажаних економічних результатів. Вони поділяються на внутрішні і зовнішні напрямки.

До внутрішніх напрямків вдосконалення формування та використання фінансових ресурсів ПП «Андромеда» можна віднести:

- удосконалення кадрової політики підприємства, підвищення рівня кваліфікації працівників, виховання інноваційного настрою кадрів, правильна їх разстановка;
- поліпшення технічної бази підприємства, оснащення його сучасними машинами придатними з урахуванням вимог ергономіки виробничими площами;
- підвищення рівня менеджменту на підприємстві, включаючи найважливіші його елементи:

- удосконалення організації праці, досягнення оптимального поєднання всіх їх елементів;
- поліпшення методів поточного і перспективного планування діяльності підприємства;
- посилення мотивації праці за рахунок застосування прогресивних систем оплати праці, повнішої реалізації інтересів працівників в професійному зростанні, соціальному забезпеченні;
- підвищення дієвості контролю над виконанням ухвалених рішень, реалізацією планів і проектів.

До зовнішніх напрямків вдосконалення формування та використання фінансових ресурсів ПП «Андромеда» належить:

- рівень економічного розвитку держави, загальний стан його економіки у нинішній момент, ступінь зрілості ринкової інфраструктури. Незрілість ринкових структур, невизначеність, нестійкість розвитку, характерні для перехідного періоду, надають сильну негативну дію на господарську діяльність підприємства;
- конкретні умови конкуренції на ринках реалізації продукції, де підприємство виступає як продавець продукції і покупець ресурсів;
- державна економічна політика, ступінь втручання держави в господарське життя, що може грати для конкретного підприємства як позитивну, так і негативну роль;
- загальна соціально – економічна обстановка в регіоні, регіональна економічна політика, що проводиться місцевими органами самоврядування;

Також дуже важливим для підвищення формування фінансових ресурсів є вірне розподілення прибутку в теперішньому часі.

План розподілення прибутку на майбутній період повністю входить складовою частиною до балансу доходів та витрат підприємства. Основою розподілення прибутку є чинне законодавство в державі. В даний момент таким документом є Закон України “ Про оподаткування прибутку підприємств”. Законом встановлюється порядок та норма сплати податку на прибуток, можливі

інші обов'язкові сплати. Тільки після оплати податків та обов'язкових сплат у підприємства залишається чистий прибуток, який підприємство має право самостійно розподіляти.

Планування розподілу фінансових ресурсів на ПП «Андромеда» здійснюється у два етапи.

На першому етапі визначається потреба в фінансових ресурсах за наступними напрямками їх використання:

- для фінансування розвитку матеріально – технічної бази підприємства;
- для фінансування власних оборотних коштів;
- для створення фінансових резервів;
- для погашення інших видів кредитних зобов'язань підприємства та сплати відсотків за ними;
- використання прибутку для придбання кредитних зобов'язань;
- для фінансування діяльності об'єднань, асоціацій та інших структур, членом яких є Дане підприємство;
- для забезпечення соціального розвитку підприємства та підвищення матеріальної зацікавленості робітників з урахуванням потреби в соціальних, культурних заходах;
- для забезпечення виконання податкових зобов'язань перед державою.

На другому етапі порівнюється сума потреби в фінансових ресурсах за всіма напрямками використання з можливостями підприємства по їх отриманню.

Остаточне рішення за плановими напрямками використання фінансових ресурсів приймається після затвердження плану фінансових ресурсів з урахуванням можливості їх отримання. Якщо план фінансових ресурсів більший або менший, ніж прогнозований їх розмір виходячи з потреби в ньому, то це дає підставу для уточнення розміру фінансових ресурсів за відповідними напрямками їх використання.

Розподілення прибутку відповідно до уставу підприємства здійснюється на наступні цілі:

- сплати до бюджету;

- відрахування до позабюджетних фондів, створених місцевими органами влади;
- формування фонду накопичення;
- формування фонду споживання;
- формування резервного фонду.

Фонд накопичення створюється для фінансування виробничого розвитку підприємства:

- на фінансування капітальних вкладень;
- на розширення нових розробок;
- на погашення позичок та відсотків за ними;
- на поповнення власних оборотних коштів та інше фінансування.

Фонд споживання використовується на наступні цілі:

- на виплату одноразових винагород за підсумками роботи за рік;
- на видачу безвідсоткових позичок;
- одноразові заохочення робітникам.

Резервний фонд створюється на підприємстві на випадок припинення його діяльності для покриття кредиторської заборгованості.

Таким чином запропоновані напрямки вдосконалення управління фінансовими ресурсами на ПП «Андромеда» мають сприяти підвищенню ефективності їх використання, збільшенню доходності підприємства, зменшення витрат за всіма їх напрямками.

ВИСНОВОК

Фінансові ресурси підприємства залежать від результатів його виробничої, комерційної та господарської діяльності. Тому на них впливає вся ця діяльність підприємства. Перш за все, на фінансові ресурси підприємства позитивно впливає безперебійне виробництво і реалізація високоякісної продукції.

Фінансові ресурси підприємства - це кошти, які знаходяться в його розпорядженні і призначені для здійснення поточних витрат і витрат на розширене відтворення, оплати всіх зобов'язань і стимулювання працівників.

Основною метою оцінки фінансових ресурсів є своєчасне виявлення і виправлення недоліків у фінансовій діяльності і виявлення резервів для підвищення їх ефективності.

Для вирішення проблем формування та використання фінансових ресурсів підприємств необхідна збалансована, довгострокова стратегія держави щодо розвитку підприємництва та його ролі в підйомі національної економіки, яка буде спиратися на інтереси великих підприємств, задовольняти потреби більшості і відображають реальну ситуацію. вирішення основних соціально-економічних проблем в країні. Економічно обгрунтоване використання податкового, інвестиційного та цінового механізмів допоможе подолати фінансову кризу, надходження коштів до бюджету, підвищити рентабельність підприємств.

Оцінюючи фінансові ресурси ПП «Андромеда» на 2017-2018 роки, було встановлено, що за звітний період відбулося збільшення виручки підприємства на 1082 тис. Грн, це збільшення було пов'язано зі збільшенням виручки від продажів підприємства; Чистий прибуток від продажів, це означає, що компанія збільшила продажі, розширила коло покупців продукції, по можливості, використовує інноваційні торгові технології, проводить ефективну організацію праці, запобігає штрафні санкції, проводить конкурентну політику. В цілому можна сказати, що джерела фінансових ресурсів відповідають вимогам підприємства.

При оцінці використання фінансових ресурсів ПП «Андромеда» існувала тенденція до значного зниження (на 84,7 тис. Грн.) Матеріальних витрат, це зниження можна пояснити тим, що у компанії є постачальники для закупівлі

сировини, палива, енергія, інструменти, прилади та інші засоби і предмети праці по оптимальному рівню цін. Але в цілому спостерігається тенденція до збільшення витрат підприємства, що свідчить про нераціональне використання фінансових ресурсів.

Оцінка прибутку компанії показала, що прибуток від продажів збільшилася на 103,3 тис. Грн, це пов'язано зі збільшенням виручки від продажів компанії, оскільки компанія систематично збільшує продажі, веде конкурентну політику. Але в цілому фінансові ресурси підприємства можна оцінити задовільно.

Аналіз складу і структури кредиторської заборгованості і поточних зобов'язань за розрахунками показує, що фінансові ресурси підприємства не дивлячись на прибуткову діяльність знаходяться під загрозою неефективного використання. Але поточний стан фінансових ресурсів має позитивну оцінку, що свідчить про збільшення витрат на оплату праці, скорочення бюджетних розрахунків і значне скорочення внутрішніх розрахунків.

Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства показує, що коефіцієнт швидкої ліквідності знизився в порівнянні з минулим роком на 0,23 тис. Грн., Що становить 75,2%, коефіцієнт абсолютної ліквідності знизився на 0,016 тис. Грн. або 36%, що свідчить про відсутність грошових коштів для швидкого відшкодування витрат на господарську діяльність підприємства.

Завдяки високоорганізованій роботі фінансові ресурси відповідають вимогам підприємства і повністю відповідають вимогам економічного процесу.

Варто запропонувати важливі напрямки, що стимулюють ефективне використання фінансових ресурсів:

- вдосконалення кадрової політики підприємства, підвищення рівня кваліфікації працівників, виховання інноваційного настрою персоналу, правильна їх розстановка;
- вдосконалення технічної бази підприємства, оснащення його сучасними верстатами, придатними з урахуванням вимог ергономіки виробничих площ;
- підвищення рівня управління на підприємстві, включаючи його найважливіші елементи;

- рівень економічного розвитку держави, загальний стан його економіки на даний момент, ступінь зрілості ринкової інфраструктури. Незрілість ринкових структур, невизначеність, нестабільність розвитку, характерні для перехідного періоду, роблять сильний негативний вплив на господарську діяльність підприємства;

- особливі умови конкуренції на товарних ринках, де компанія виступає в якості продавця товарів і покупця ресурсів;

- державна економічна політика, ступінь втручання держави в економічне життя, яка може зіграти для конкретного підприємства як позитивну, так і негативну роль;

Таким чином, основні завдання цієї роботи виконані. Результат практичного дослідження повинен бути врахований в подальшій економічній діяльності

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про підприємство» від 25.07.1998 року.
2. Закон України “Про підприємництво” (Закон від 07.02.91р.)// Саніахметова Н.О. Правовий захист підприємництва в Україні: Навчальний посібник. – К.: Юрінком, 1999. – с. 252 – 265.
3. Закон України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні", затверджений наказом Мінфіну України від 16.07.99 № 996-XIV
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 2 «Баланс», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. N 87.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 3 «Звіт про фінансові результати», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. N 87.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №1. „Загальні вимоги до фінансової звітності”: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. №87 // Галицькі контракти. – 1999. - № 32
7. Національні стандарти бухгалтерського обліку : нормативна база. – Х.: Фактор, 2000. – 156 с.
8. Національні стандарти, реєстри бухгалтерського обліку: збірник систематизованого законодавства, № 5, 29 січня 2001 року.
9. Азаренкова Р.М. Фінанси підприємства, 2000., Київ, - 250с.
- 10.Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємства: Підручник/ Бандура О.М., Орлов П.І., - 2-ге вид., перероб і доп. – К.: Либідь, 2003. – 384с.
11. Бурковський В.В., Кармазін В.Я. Калам бет С.В. Фінанси підприємств: Учбовий посібник/ Під ред.. В.В. Бурковського. – Дніпропетровськ: Пороги, 1998, - 246с.
- 12.Бойчик І.М., Харів П.С., Хопчан М.І., Піча Ю.В. “Економіка підприємства”. – Київ: Каравела; Львів: Новий світ, 2001р. – 298с.
- 13.Борисова В.А. Методологічні основи аналізу фінансового стану підприємств//Фінанси України. – 2000 – №10. – с.127-129.

14. Білик М.Д., Бабяк Н.Д., Соколова О.Б. Фінанси підприємства. Практикум. Київ «Центр учбової літератури» 2008.
15. Бутинця Ф.Ф. Экономический анализ: Учебное пособие для студентов ВУЗов. Житомир: ЧП «Рута», 2003.
16. Ванькович Д.В. Удосконалення системи управління фінансовими ресурсами промислових підприємств // “Фінанси України”.- 2002 р. - №7.- с. 44-51.
17. Грещак М.Г., Гребешкова О.М., Коцюба О.С. Внутрішній економічний механізм підприємства: Навч. посібник. -К.:КНЕУ, 2001.
18. Гриньова В.М., Корда В.О. Фінанси підприємств. – Х.: Видавничий Дім „ІНЖЕК”, 2004. – 432с.
19. Гриньова В.М., Корда В.О. Фінанси підприємств в схемах: нав. посібн. – Х.: Видавничий Дім „ІНЖЕК”, 2003. – 192 с.
20. Рыжиков В.С., Панков В.А., Ровенская В.В., Подгора Е.О. Экономика предприятия. Учебное пособие для студентов ВУЗов – К. «Слово», 2004.
21. Зятковський І.В. Фінанси підприємств. – К.: Кондор, 2003. -364с.
22. Измайлова К.В. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2005. – 152с.
23. Коробов М. Я. Фінансово – економічний аналіз діяльності підприємства : Навчальний посібник. – К.: Знание, 2000. – гл. 12. – с. 353 – 377.
24. Коробов Н.В. "Анализ финансово-хозяйственной деятельности предприятий", К., "Высшая школа", 2000 г.
25. Кизим М.О., Забродський В.А., Зінченко В.А. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства.
26. Кирьянова З.В., Трусов А.Д. Бухгалтерский учет М.: Финансы,1974.160 с.
27. Кірейцев Г.Г. Фінанси підприємств: Навчальний посібник :Курс лекцій/ За ред. д.е.н. Г.Г.Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2002, - 268с.
28. Мельник Л.Г., Корінцева О.І. Економіка підприємства: конспект лекцій: навчальний посібник. – Суми., 2003. – 412 с.
29. Мельник В.М. Основи економічного аналізу: навчальний посібник. – К., 2003. – 128 с.
30. Нікбахт Е., Гропеллі А. Фінанси: Пер. з англ. – К.: Основи, 1992. – с.281-290.

31. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання – Київ, 2001.
32. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. посібник. -К.: КНЕУ, 1999. - 132с.;
- 33.Онисько С.М., Марич П.М. Фінанси підприємств. Підручник для студентів Вищих закладів освіти. – Львів: " Магнолія Плюс". – 2004. – с.367
34. Поддерогін А.М. Фінанси підприємств. – К.: КНЕУ, 2000. – 460с.
35. Покрапивний С.Ф. Економіка підприємства: підручник. – К.: КНЕУ, 2001. – 528 с.
36. Прокопенко І.Ф., Ганін В.І. Методика і методологія економічного аналізу: навч. пос. – К., 2008. – 430 с.
37. Протопопова В.О., Полонський А.Н. Економіка підприємств: навчальний посібник. –К.: ЦУЛ, 2002. –220с.
38. Павлова Л. Н. Финансы предприятия. - М.: Финансы, ЮНИТИ, 1998.
39. Попович П.Я. Економічний аналіз: підручник. – Т., 2001. – 454 с.